

DENİZ YOLU TAŞIMACILIĞI

4

Dr. Öğr. Üyesi Selminaz ADIGÜZEL¹

GİRİŞ

Savaşların ticaret üzerinden yapıldığı 21. yüzyılda ABD ile Çin arasında bir türlü bitmek bilmeyen ticaret savaşları gündemden düşmemektedir. Küresel ticari savaşlarda kota uygulamaları vergiler deniz ticaretinin %2'sini olumsuz etkilemektedir. Küresel ve ulusal düzeyde ticarete yaşanan uyuşmazlıklar, deniz ticaretinde resesyon ve ekonomik krizler, pandeminin ekonomik kırılganlıkları, ülkeleri, uluslararası örgütleri yeni dünya düzeni konusunda yeniden düzenlemelere gitmeğe zorlamaktadır.

Tarihi perspektifte diğer taşıma modlarına göre daha çok kullanılan taşıma modu olan denizyolu taşımacılığı, büyük hacimli malları taşıdığı için tercih edilmektedir. (DTÖ verilerine göre dünya çapında taşınan malların % 90'ından fazlası denizyolu ile taşınmaktadır). Üç yanı denizlerle çevrili Asya ile Avrupa kıtasını birbirine bağlayan jeopolitik yapısı ile stratejik öneme sahip olan Türkiye için denizyolu taşımacılığı ülke kalkınmasında itici güce sahiptir.

Uluslararası ticaretin, e-ticaretin gelişmesi ile müşteri hizmetlerinin uzmanlaşması, teknolojik gelişmeler, 21. yüzyılda savaşların da etkisiyle dünya jeopolitik olarak yeniden yapılanmakta tedarik zincirinin halkaları genişlemekte müşteri ihtiyaç ve beklentileri, rekabet nedeniyle artmaktadır. Denizyolu taşımacılığı, ekonomik kalkınmada öncelikli olduğundan ülkelerin denizyolu taşımacılığını

¹ Harran Üniversitesi Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü sadiguzel@harran.edu.tr ORCID iD: 0000-0002-6808-2888

o ülkelere kara veya deniz yolundan girip ülkenin içinden geçerek tekrar bir kara veya deniz noktasından ülke dışına çıkmasıdır.

5. İ SU TAşIMACILIğI

Suyolu taşımacılığının tarihi oldukça eskilere dayanmaktadır. Antik ağdan süregelen zamanda Mezopotamya vadisinde Dicle ve Fırat nehirlerinden, Mısır'ın bereketli nehri Nil'e, Avrupa'da Ren ve Tuna nehirlerine kadar nehir taşımacılığı aktif olarak kullanılmıştır. Bu taşımacılıkta genellikle Feeder denilen kısmen uzun, hafif, düşük tonajlı tekne veya gemilerle gerçekleştirilir. Taşınan yükler demiryolu veya kara taşımacılık şekliyle limanlara aktararak deniz taşımacılığına devam edilir. Denizcilik şirketleri, müşterilerin ihtiyaçlarına göre çeşitli nakliye hizmetleri sunmaktadırlar.

D Gemi ve Taşınan Yükün eşitlerine Göre Deniz Taşımacılığı

Tanker Taşımacılığı

Büyük hacimli sıvı taşımacılığı olarak da tanımlanabilmektedir. Petrol ve petrol rnleri, LPG (likit petrol gazı), LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz), kimyasal sıvılar vb taşınmaktadır.

Taşınan rnlerin tehlikeli olmasından dolayı ayrıca bu taşıma türünde koruma yolları ve alınan tedbirler vardır.

Ro-Ro (Roll On-Roll Off) taşımacılığı Ro-ro gemileri taşıt gemileridir. Lokomotif, vagon, araba, traktör, kendi tekerleği olan ve hareket edebilen tüm araçlar bu yöntemle taşınır. Bu taşıma türünün tercih edilmesinin nedeni yükle-boşalt durumlarının seri şekilde yapılabilmesidir (MEB, 2010).

nin, üretim merkezlerinin sosyal alanlara yakınlığı için planlı üs yapma faaliyetleri desteklenmelidir. Lojistik üslerinin gümrük kapıları ve, demir yoluna yakınlığı ulaşım kapasitesi geliştirilmelidir. Ulaştırma ve lojistik altyapısını geliştirilerek teknolojik destek sağlanmalıdır. Çalışanların can ve mal güvenliği için devlet özel sektör üniversiteler iş bölümü yapmalıdır. İhtisas limanları ile uluslararası taşımacılık profesyonel ellerde yapılmalıdır. Deniz ticaret filosunun kapasitesi artırılmalıdır. Türkiye'nin kıyı planı güncellenmelidir. Kabotaj hattına ağırlık verilmelidir.

Gemi İnşa sektörü geliştirilmelidir. Denizcilik ve Gemi Adamı yetiştirme, Arge çalışmalarına yer verilmeli nitelikli iş gücü yetiştirilmelidir. Modern tersaneler kurulmalıdır. Limanlarda lojistik faaliyetlerin (depolama, tasnifleme, ayıklama, paketleme, ambalajlama, montaj, demontaj, elleçleme, gümrükleme, nakliye gibi) yapılabileceği geniş alanlar bulunmalıdır.

KAYNAKÇA

- Administration, U. D. (2020). *Methods of Payment in International Trade*. <https://www.export-u.com/Downloads/Payment-Terms-Summary.pdf>.
- Ağsakal, A. (2019) *Türkiye’de Dış Ticarete Ödeme Şekilleri*. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, ICAFR 16 Özel Sayısı 581
- Ali Derana, İ. E. (2020). Karayolu ve Denizyolu Yük Taşımacılığı Sektörlerinin Finansal Performans Analizi: Türkiye Cumhuriyeti Karayolu ve Denizyolu Yük Taşımacılığı Sektörlerinin Finansal Performans Analizi: Sektör Bilançoları Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi Kasım 2018; 11 (3): 479-503*.
- Alkan, M. ve Erdal, M. (2004), Lojistik ve Dış Ticaret Sözlüğü, UTİKAD (Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenler Derneği) Yayınları, İstanbul.
- Arıkan, A. (2019). "Sert Plastik Ambalajlar. SEPAASD ortak yayını, Şan Ofset, s.6, İstanbul.
- Atıcı, B. (2019). *Türkiye’de Deniz Taşımacılığı ve Ödemeler Dengesi Açısından Navlunun Değerlendirilmesi*. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı 2019-YI-142 .
- Bayram, O. (2020). *Uluslararası Ticarete Tahsil Esasına Dayalı Ödeme Şekilleri (Collection Basis) Ve Uygulama Adımları*. İzmir İktisat Dergisi, İİB Dergisi 2019; 2(2): 209-216 .
- Birlikleri, O. A. (2020). *Dış Ticarete Kullanılan Ödeme Şekilleri Hakkında Bilgi Verebilir misiniz*. <https://www.oaib.org.tr/tr/bilgi-merkezi-sikca-sorulan-sorular-dis-ticarete-kullanilan-odeme-sekilleri-hakkinda-bilgi-verebilir-misiniz.html>.
- Bülteni, A. (2004). "Yönetim-Gelişim", "Ambalaj Hakkında Ne Biliyorsunuz", Haziran-Temmuz-Ağustos, s.57,.
- Ceritoğlu, F. (2008). Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İntihal ve Esinlenme. " Marmara Üniversitesi Hukuk Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, adresinden alındı
- Çetindağ, F. (2018). Uluslararası Pazarlamada Markalaşmanın Önemi: Mavi Jeans Örneği. (İ. G. Enstitüsü.) *İşletme Anabilim Dalı İşletme Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*.
- Commerce, I. (2020). <https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/digital-trade-standards-initiative-launches-under-the-umbrella-of-icc/>. <https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/digital-trade-standards-initiative-launches-under-the-umbrella-of-icc/>. adresinden alındı
- Commerce, I. C. (2020 , July). *Guidance paper on the impact of COVID-19 on trade finance transactions issued subject to ICC rules*. <https://iccwbo.org/content/uploads/sites/3/2020/04/2020-10-the-impact-of-covid-19.pdf>. adresinden alındı
- COVID-19'un AB Uluslararası Mal Ticareti Üzerindeki Etkisi. (2020). <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200519-2>.

- Cuma Bozkurt İrem Pelit, E. I. (2020). . *Türkiye Ve Dünyada Denizyolu Taşımacılığı*. https://www.researchgate.net/publication/337442741_turkiye_ve_dunyada_denizyolu_tasimaciligiGaziantep Üniversitesi, Uluslararası Ticaret Ve Lojistik Bölümü.
- Demirlioğlu, H. (2008). Türkiye'nin Denizyolu Konteyner Taşımacılığının, Kombine Taşımacılık ile Geliştirilmesi. İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 106s, İstanbul. <https://polen.itu.edu.tr/bitstream/11527/9021/1/4554.pdf>.
- Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik Resmî Gazete Tarihi: 25.11.2010 Resmî Gazete Sayısı: 27766. (2010 , 11 25). <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?Mevzuat-No=14463&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>. adresinden alındı
- Denizcilik Standart Denizcilik Haberleşme Cümleleri (Smcp). (2012). Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı . https://www.duanemorris.com/alerts/new_world_foreign_direct_investment_europe_during_covid19_era_0520.html.
- Economic and Social Commission for Asia and The Pacific The Impact and Policy Responsesfor COVID-19 in Asiaandthe Pacific. 1-32. https://www.unescap.org/sites/default/files/COVID%20_Report_ESCAP.pdf. Erişim Tarihi: 30.04.2020. (2020). www.unescap.org. adresinden alındı
- Economics, S. (1996). *Shipping Economics* (Cilt C:18, No:2. February.). Transpacific Liner Trades.
- Eguren, J. E. (2013). Journal Of Maritime Research file:///C:/Users/admin/Downloads/ATheoreticalAnalysisUnderaSystemsApproach.pdf. *Maritime Transport: A Theoretical Analysis Under a System'sApproach*. Maritime Transport: A Theoretical Analysis Under a System's. adresinden alındı
- Elbirlik, G. (2008). *Türk Lojistik Sektöründe Denizyolu Taşımacılığının Önemi ve Sorunları*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Uluslararası İşletmecilik Programı Yüksek Lisans Tezi
- Erdönmez, E. İ. (2016). 2018 Yılına Kadar AB Denizyolu Taşımacılığının Stratejik Hedefleri ve Önerilerinin Türkiye'ye Yansımaları, *Journal of Emerging Economics and Policy*,1:111-125. .
- Erol, A. D. (2012). Denizyolu Yük Taşımacılığı Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmaların Finansal Yapı Analizi. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/44003213/9167-34894-1-PB.pdf?1458679522=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DFinancial_Structure_Analysis_of_the_Comp.pdf&Expires=1595496457&Signature=buy1rak58wpoCxsarpm-Vt0j6PUAeso-gpFZrzn2YfMHYXhONJX adresinden alındı
- europa.eu/eurostat. (2020). <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200519-2>.
- Fürkan Atar Y ve. Aydoğdu, V, (2019), Kısa Mesafe Deniz Taşımacılığının Avantajları ve Kombine Taşımacılıktaki Önemi Üzerine Bir Çalışma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi, 1 Cilt: 5 Sayı: 1 Yıl: .*
- G-20 – OECD Uluslararası Yatırım Küresel Forumu 2015. <https://www.oecd.org/investment/global-forum/g20-oecd-gfii-2015-summaryTK.pdf>.
- Gemi Kira Sözleşmesi . (2016). Türkiye Barolar Birliği .
- Genç, E. (2015). *Uluslararası Sermaye Hareketlerinin Belirleyicileri, Doğrudan Yabancı Yatırımlar Ve Sabancı Portföy Yatırımları Bağlamında Bir Analiz: Türkiye Örneği Hazırlayan* . Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- Gençer, H. (2020). *Koronavirüsün Pandemisinin Denizcilik Sektörüne Etkisi-1* <http://www.turkdeniz.com/yazilar/Koronavirusun-Pandemisinin-Denizcilik-Sektorune-Etkisi-1-42>.
- Gençosmanoğlu, Ö. T. (2014). *Uluslararası Ticarete Tarife Dışı Engeller ve Kullanım Kısıtları: Türkiye Örneği*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Doktora Tezi .
- Global Online Payments Industry Report 2020 - Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Bir Sonucu Olarak Ödeme Davranışı Değişiyor. (tarih yok). <https://markets.businessinsider.com/news/stocks/global-online-payments-industry-report-2020-payment-behavior-is-changing-as-a-result-of-the-coronavirus-covid-19-outbreak-1029353095#>.
- Görgün, M. R. (2019). Tedarik Zinciri Yönetimi. *Ekonomik Araştırmalar I*. içinde Akademisyen Yay.
- .Görgün M R (2020) Uluslararası Lojistik (Kara Yolu Navlun Hesaplama Yöntemleri) Nobel Yay.
- Görgün, M. R. (2020). Dış Ticaret Finansman Yöntemleri. *Dış Ticaret İşlemleri*. içinde Ankara: Nobel yayonevi.

- Gür, N. (2020). *Kovid-19 Sonrası Küresel Ekonomik Sistemde Neler Değişebilir?* <https://www.setav.org/kovid-19-sonrasi-kuresel-ekonomik-sistemde-neler-degisebilir/>.
- Hupman R, J. L. (1995). *Brand Imitation and the Consumer: an Ethical Perspective* (Cilt 2). Pages 418-424: European Advances in Consumer Research. ICC. (2020). <https://iccwbo.org/global-issues-trends/banking-finance/icc-digitalisation-of-trade-finance/>. adresinden alındı
- Imitation Brand*. (2009). University of Halmstad: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:239883/FULLTEXT01.pdf> adresinden alındı
- İşgör, T. (2001.). *Patent Marka ve Endüstriyel Tasarım*, Yeni İpek Yolu Dergisi, Konya Ticaret Odası Yayınları, Yıl:14, Sayı:161, Aralık-2001. *Patent Marka ve Endüstriyel Tasarım*, Yeni İpek Yolu Dergisi, Konya Ticaret Odası Yayınları(Sayı:161).
- ITKİB. (2020). <https://www.itkib.org.tr/tr/bilgi-merkezi-dis-ticaret-ihracat-rehberi-dto-anlasmalari.html>. DTÖ Anlaşmaları . adresinden alındı
- Karakoç, S. (2020). *Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Belirleyicileri ve Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları – İktisadi Büyüme İlişkisi: Türkiye Üzerine Bir Analiz: 1980-2018* . Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı .
- Koç, C. (2020). Manipilasyon; Sermaye Piyasası Hukukunda İşleme İşleme Dayalı Piyasa Dolandırıcılığı Suçu *Uluslararası İktisat*. içinde Nobel yayınevi .
- Kol, B. (2010). *Türki, ye'nin Dış Ticaretinde Denizyolu Taşımacılığı Önemi ve Sorunları Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstirtüsü*. <http://acikerisim.deu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.12397/10879/253601.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Kuşçu, A. (2011). Avrupa Birliği Ulaştırma Politikası ve Türkiye'ye Yansımaları. *Akademik Bakış* .
- M, S. (2016). *Denizcilik Ekonomisi*. Nobel Yayıncılık O. Duru Çev.
- MC Kinsey Company Finansal, h. (Dü.). (2020). *Ödemeler koronavirüs pandemisine nasıl uyum sağlayabilir ve dünyanın uyum sağlamasına nasıl yardımcı olabilir?* McKinsey: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/how-payments-can-adjust-to-the-coronavirus-pandemic-and-help-the-world-adapt#>.
- MEB. (2010). <https://megepmodulleri.co/ulastirma-hizmetleri-alani-megep-modul-kitaplari/>. http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Deniz%20Yolu%20Ta%C5%9F%C4%B1mac%C4%B1l%C4%B1%C4%9F%C4%B1.pdf.
- Notteboom, J.-P. R. (2020). *Denizyolu Taşımacılığı*. https://transportgeography.org/?page_id=1762 adresinden alındı
- nternational Journal of Engineering Development and Research. (2017). (İ. 3. |, Dü.) (www.ijedr.org) *1201 A study on imitation of brand name of convenience goods with special reference to manjeri, malappuram district, Volume 5.*
- Organisation for Economic Cooperation and Development. (2002).
- Ormanci, K. (2019). *Konteyner Taşımacılıkta Rekabetin Getirdiği İş Birlikleri* . Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Bölümü .
- Özdemir, Ü. (2012). Türkiye'de Gemilerden Kaynaklı Deniz Kirliliğinin İncelenmesi. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergis*, 1,(2).
- Özkan, H. B. (2015). *P&I (Protect & Indemnity) Kulüp Sigortaları Kapsamında Petrol Taşımacılığından Doğan Kirlenme Zararları* . Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Öztürk, O. C. (2014). Marka Yönetimi ve Uluslararasılaşma Süreci. 3.
- Puwei Yi, X. a. (tarih yok). *International Marketing*. University of Halmstad School of Business and Engineering Master .
- Raporu, O. 2. (2020). *Trends in Trade in Counterfeit and Pirated Goods © OECD/EUIPO 2019*. <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/g2g9f533-en.pdf?expires=1595173853&id=id&accname=guest&checksum=52170ED69D07192D9CAB8BB736AC7C62> adresinden alındı
- Report, G. O. (2020). *Global Online Payments Industry Report 2020 - Coronavirus (COVID-19) Salgınının Bir Sonucu Olarak Ödeme Davranışı Değişiyor*. <https://markets.businessinsider.com/news/stocks/global-online-payments-industry-report-2020-payment-behavior-is-changing-as-a-result-of-the-coronavirus-covid-19-outbreak-1029353095#>.
- Süleymanlı, J. (2015). *Azerbaycan'da Doğrudan Yabancı Yatırımlar Ve Doğrudan Yabancı Yatırımları Etkileyen Faktörlere İlişkin Bir Uygulama* ., Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı .

- Sümer, L. (2009). *2009-0001 Sermaye Hareketleri Liberalizasyonunun Çıktı Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği*. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Ana Bilim Dalı İkt. TAB. (2017). *Amaçlarına Göre Gemi Türleri*. Türk Armatör Derneği.
- Taşkın, E. (2014.). Uluslararası Pazarlamada Güncel Zorluklar. (, Sayı 204 (Temmuz) s.10.).
- Tekinalp, Ü. (2004 Fikri Mülkiyet Hukuku". 148.
- Ticaret, O. M. (2017). *Mersin Deniz Ticaret Odası Liman İstatistiği ve Özeti"* konulu sirküler. Mersin Limanı Nisan 2017 Liman.
- Tunalı, H., Akarçay, N. (2018). *Deniz Taşımacılığı İle Sanayi Üretimi İlişkisinin Analizi: Türkiye Örneği, İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 3(6):111-122.
- Türk Dil Kurumu. (2020). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts (Erişim).
- Türkiye'de Dış Ticarete Ödeme Şekilleri ve Faiz (Cilt ICAFR 16 Özel Sayısı). (tarih yok). Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi,.
- Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği. (2018). *Ar-Ge Şubesi*. <http://www.uib.org.tr/tr/kbfile/pazara-giris-engelleri-raporu-ocak-2018>.
- Ulutaş, U. (2020). *Covid-19 Sonrası Küresel Sistem: Sam Yayınları Eski Sorunlar Yeni Trendler T. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi*.
- Walker, T. R. (2019). <https://www.eco-business.com/opinion/why-decarbonising-marine-transportation-might-not-be-smooth-sailing/>. Deniz taşımacılığının karbondan arındırılması neden düzgün yelken olmayabilir? adresinden alındı
- Yurtsever, H. Y. (2010). *Uluslararası Ödeme Şekillerinde Bankalarca Alınan Komisyon*.
- Zeliha Tekin, Y. A. (2016, 6 Ekim October 2016). Uluslararası Pazarlarda İnovasyon Stratejileri: Türkiye Ve Dünyada. (Volume: 9). <http://dspace.marmara.edu.tr/handle/11424/25905>.
- (2020). <https://www.fundalina.com/2020-yili-global-dijital-raporu/>. adresinden alındı
- (2020). Maritime Transportation: <https://www.ipl.org/essay/Marine-Transportation-The-Problem-Of-Maritime-Transportation-FKTMKCP7EAJPR> adresinden alındı (2020).
- <http://acikerisim.deu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.12397/10879/253601.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- <http://armatorlerbirligi.org.tr/gemi-tipleri>. adresinden alındı
- <http://armatorlerbirligi.org.tr/gemi-tipleri>. (2020, 08 7).
- <http://generalcargoship.com/time-charter.html>. (2020). Contract between shipowner and charterer -Nature of a time charter. adresinden alındı
- <http://onlinepubs.trb.org/onlinepubs/circulars/ec206.pdf>. (tarih yok).
- <http://www.imo.org/en/MediaCentre/PressBriefings/Pages/18-MEPCGHGprogramme.aspx>
- <http://www.uib.org.tr/tr/kbfile/pazara-giris-engelleri-raporu-ocak-2018>. (tarih yok).
- https://atlantis.udhb.gov.tr/istatistik/diger_deniz_kazalari.aspx. (tarih yok).
- https://en.wikipedia.org/wiki/Bareboat_charter. (2020, 07 2).
- <https://home.kpmg/tr/tr/home/medya/press-releases/2020/02/gidada-sahtecilik-kaybettiriyor.html>. (2020).
- <https://t24.com.tr/haber/dunya-taklit-urun-ticareti-509-milyar-dolarla-toplam-ticaretin-yuzde-3-3-oldu,813096>. (2020).
- (<https://gun.av.tr/tr/goruslerimiz/makaleler/turkiye-de-marka-hukuku-alaninda-onemli-gelismeler-ve-ongoruler-2020>, Prodüktör)
- https://transportgeography.org/?page_id=1762#jp-carousel-2057 adresinden alındı <https://world-def.net/blog/sinirotesi-odeme-yontemleri/>. (2020).
- www.denizcilikbilgileri.com/denizcilikte-tonaj-birimleri/. (2020).
- www.diva-portal.org/smash/get/diva2:239883/FULLTEXT01.pdf. (tarih yok). 2020 . adresinden alındı
- <https://www.fxnak.com.tr/blog/ro-ro-nedir-ropax-nedir/>. (2020, 07 27).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6102.pdf>. (tarih yok).
- <https://www.tarimorman.gov.tr/Haber/4310/Gidada-Taklit-Ve-Tagsis-Yapan-Firmalar-Aciklandi>. (2020).
- <https://www.weforum.org/agenda/2020/04/covid-19-digital-foreign-direct-investment-economic-recovery/>.